

NOKLUS vil bedre praksis på rekvirering

Hvordan man bør teste blod i avføring og oversikt over hvordan legen praktiserer rekvirering og tolking av laboratoriesvar, var blant temaene på årets NOKLUS-konferanse.

Norsk kvalitetsforbedring av laboratorievirksomhet utenfor sykehus (NOKLUS) hadde ekstra oppmerksomhet på analyser av blod i fæces da de samlet 90 medarbeidere til årets landskonferanse på Røros.

– En ny generasjon tester for å påvise blod i fæces som er bygd på immunologiske prinsipper, er kommet på markedet. Testene påviser blødning fra kolon-rektum. Kost- og medikamentrestriksjoner er unødvendig, forklarte laboriekonsulent Bente Omenås.

Det gastroenterologiske fagmiljøet mener imidlertid at ved mistanke om colorektalcancer (CRC), er koloskopi eneste alternativ, og ikke de immunologiske testene.

– Screening for CRC med FOB-testing (faecal occult blood) er heller ikke anbefalt i Norge. Testene kan derimot være nyttig som en av flere undersøkelser i utredning av uklare eller komplekse tilstander, som for eksempel anemi med ukjent årsak, mente hun.

Hvilken type test bør legekantorene velge, lurte flere på.

– Legekantoret bør vurdere om de ønsker en test som kan påvise blødning fra hele mage-tarmtraktus eller spesifikt fra kolon-rektum. I tillegg bør testenes ulike tekniske og praktiske spesifikasjoner vektlegges. Pris er også en viktig faktor, sa Omenås.

Hun forklarte at ved utredning for en mulig blødning fra mage-tarmtraktus, skal det alltid tas prøver fra tre forskjellige dager.

Får praksisprofil

Professor Geir Thue orienterte om at NOKLUS arbeider med å bedre praksis på rekvirering og tolking av laboratoriesvar.

Arrangementskomiteen hadde tatt frem festantrekket. Bak fra v.: Jon Elling Whist, Kari van den Berg, Kristian Bjerve, Guri Gulstad, Heidi Sjøtil. Foran: Line Nygård, Sverre Sandberg, Siri Fauli. Foto Steinar Holmeset

– NOKLUS praksisprofil henter inn diagnoser, laboratoriesvar og reseptdata fra fastlegens konsultasjoner gjennom et helt år.

Datafilen sendes til NOKLUS i Bergen, og allmennpraktikeren får en rapport som f.eks. kan gås gjennom med kollegene, sa han.

Han forklarte at rapporten inneholder problemstillinger knyttet til tabellverket. Datafilen brukes også til å lage et tema om Marevanbehandling i allmennpraksis, med utgangspunkt i egne pasienter og INR-svar.

– NOKLUS diabetesprofil består av et elektronisk skjema som er integrert i journalsystemet og kan hentes frem og brukes

når fastlegen har diabetespasienter til konsultasjon. Når skjemaet er utfylt, vil det gi en god oversikt over diabetesbehandlingen og status for pasienten samlet i ett skjermbilde, forklarte Thue.

NOKLUS diabetesprofil har også en rapportgenerator, slik at data for egne pasienter fremstilles på en oversiktlig måte. I løpet av neste år vil det bli mulig å sende data til NOKLUS og få en rapport tilbake der egne data sammenstilles med kollegers.

Diabetesregister

Dersom pasienten gir samtykke til det, vil dataene inngå i Norsk diabetesregister for voksne. Dette er et kvalitetsregister som finansieres av Helse Vest RHF og er lagt til NOKLUS i Bergen.

– Diabetesregisteret vil være en kilde til informasjon for klinisk, epidemiologisk og genetisk forskning, og vil føre til bedre retningslinjer for behandling og oppfølging av voksne med diabetes. Foruten data fra allmennpraksis, vil registeret også innhente data fra annenlinjetjenesten. Det vil bli laget rapporter til bruk for registreringsenhetene, for eksempel den enkelte legepraksis eller sykehuspoliklinikk. De første pasientene vil bli innlemmet i registeret i løpet av høsten, sa John Cooper, medisinsk faglig leder for diabetesregisteret.

Siri Fauli

siri.fauli@legeforeningen.no
Medisinsk fagavdeling

Markerte 15 år med NOKLUS

NOKLUS har i år 15-årsjubileum. I 1980-årene viste flere undersøkelser at det kunne være store variasjoner i analyse-resultatene ved forskjellige legekantor. Måling av glukose i samme prøve varierte i en undersøkelse fra 5,2 til 14,3 mmol/l. Det var få som sjekket kvaliteten på utstyret på legekantorene, og personalet hadde ofte fått liten opplæring. Sosialdepartementet, Kommunenes Sentralforbund og Legeforeningen besluttet i 1992 å opprette et fond – kvalitets sikringsfondet. Slik startet NOKLUS, og leder Sverre Sandberg kunne på årets jubileumskonferanse, med stor tilfredshet tildele alle lokalkantorene diplom som synlig bevis på at NOKLUS nylig ble ISO-sertifisert.

Terje Vigen, generalsekretær i Legeforeningen, sa at NOKLUS har utviklet seg til å bli Legeforeningens flaggskip i kvalitetsarbeidet.

– Legeforeningen har all mulig grunn til å være stolt over det NOKLUS har fått til gjennom disse 15 årene. 15-åringen, som nå kan betraktes som voksen, er klar til å vokse videre og påta seg nye oppgaver til det beste for pasientene, sa han.

NOKLUS hederspris ble i år tildelt spesialrådgiver Siri Fauli for arbeidet med å inkludere sykehjemmene i NOKLUS. Superbrukerne til NOKLUS elektroniske kvalitetssystem, EQS, fikk vandrepokalen for deres innsats i sertifiseringsarbeidet.